

Plan mot kränkande behandling

Klingsta förskola

Ansvarig rektor: Kristina Apelqvist

Giltighetstid: 2023-11-01 – 2024-10-31

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn och elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en plan mot kränkande behandling är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

Avsnittet redogör för förskolans eller skolans helhetsyn och det dagliga, kontinuerliga värdegrundsarbetet. Återkommande insatser av förebyggande och främjande karaktär beskrivs här.

Klingsta förskola ska vila mot de normer och värden som beskrivs i skollag och styrdokument. Vistelsen på förskolan ska vara rolig och trygg. Atmosfären ska präglas av demokratiska värderingar, där alla visar varandra respekt, hänsyn, omtanke och omsorg.

Det ska råda jämlikhet mellan alla individer och jämställdhet mellan könen.

Gemenskapen på förskolan ska berikas av allas olika förmågor. Alla ska ha förståelse för människors lika värde, oberoende av social bakgrund, kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsvariationer.

Förskolans arbetssätt:

Ha tydliga strukturer, rutiner och arbetssätt. Arbeta förebyggande för att stötta barn att få en positiv känsla och tillit till sin egen förmåga.

Ge barnen möjlighet att vara delaktiga i att skapa ett hållbart socialt förhållningssätt.

Ge verktyg för barn att sätta ord på sina känslor och hitta strategier för att hantera dessa.

Vi kartlägger och utformar miljöerna – vilket material finns, är miljön tillgänglig för alla, är den tydlig så att barn förstår vad som förväntas av dem i de olika miljöerna.

Arbeta aktivt med att göra vårdnadshavarna trygga och medvetna om vårt arbete med likabehandlingsarbetet. Om någon känner sig kränkt, agera och ta reda på vad som hänt så snart vi får kännedom om händelsen. Barn har ofta en naturlig känsla för integritet och vi uppmuntrar dem till att stå uppför sina integritetsgränser.

Barnen får verktyg för hur man bör och kan agera i olika situationer, träna att själv säga NEJ/STOPP, men även att respektera andra människors integritet.

Förskolan har ansvar att upptäcka, åtgärda och förebygga kränkande behandling. Förskolan ska arbeta med att få en tydlig struktur över likabehandlingsarbetet, att det ska vara ett levande dokument, som är känt av alla och som är en återkommande del i det dagliga arbetet.

En representant per avdelning ska ha huvudansvar att tillsammans med övriga pedagoger arbeta för att förskolans rutiner kring främjande-, förebyggande- och åtgärdande arbete mot mobbning och kränkande behandling följs och upprätthålls.

3. Kartläggning av risker

Risk/riskområde	Underlag som identifierat risk (gärna flera källor)	Antagande om orsak(er)
Skymda områden utomhus, under stora pilträdet, bakom solrosen, tujorna.	Utanförskap, konflikter uppstår. Knuffar och ordväxlingar.	Vi pedagoger sprider inte ut oss på gården så att vi har uppsikt för att förhindra detta.
Toaletter - integritet Handtvätt	Barn som står i kö vid ex innan utgång och före måltider. Barn rycker i handtag och öppnar dörr när de väntar på sin tur. Barn håller sig av rädsla för att någon ska störa dem, vilket leder till olycka.	Tydliga rutiner saknas som styr barnen så att inte köbildning bildas.
Stora grupperingar i små miljöer	Det blir trångt i miljöerna inomhus som leder till konflikter.	Vi har inte begränsat antalet barn i miljöerna, vilket lett till att det inte blir tydligt hur många som kan vara där samtidigt.
Vi saknar en grupp pedagoger som håller i arbetet med likabehandlingsarbetet.	Vi ser när vi tar upp likabehandlingsarbetet att vi inte har utfört de åtgärder som vi planerat.	Ingen tydlig planering.

4. Utvärdering av genomförda insatser

Planerad insats	Resultat av insatsen	Utvärdering av insatsen
Pedagoger fördelar sig över gården, ansvarsområden.	Vi har påbörjat en plan för hur vi ska fördela oss.	Sker löpande i kommande likabehandlingsgrupp samt på apt.
Barnen skickas med jämna mellanrum till toaletten så det inte blir för många som väntar samtidigt.	Barnen går på toaletten ostört.	Vi jobbar vidare med att få rutinerna att fungera, vi ser att vissa barn behöver mer stöd än andra.
Dela upp barngruppen i fler smågrupper. Barnen har varit med och bestämt hur många barn det "får vara" i miljöerna.	Färre konflikter.	Fler barn får synas och höras. Får chans till att utvecklas.

5. Handlingsplan: mål och åtgärder

Mål med åtgärden	Konkreta åtgärder	Effekter som vi vill uppnå med åtgärden	Hur uppföljningen ska ske • Ansvarig för åtgärden • Datum när åtgärderna ska vara genomförda
Likabehandlingsarbetet ska vara en del av verksamheten	Bilda en grupp	Att vi ständigt följer upp de åtgärder som vi bestämt.	Återkommande träffar under året. Rektor ansvarar för att tidsätta möten under 2024. Årshjulet. Planen ska följas upp på sista reflektionen varje månad.
Trygga miljöer ute	Skapa rutiner för att pedagoger ska finnas över hela gården.	Trygg utelek, alla barn ska kunna vistas på alla delar av gården.	Återkommande träffar under året, 2024. Rektor ansvarar för att tidsätta möten. Årshjulet.
Rutinerna för toalett samt handtvätt ska vara tryggt/säkert för alla barn.	Säkerställa rutiner	Alla barn ska känna att de kan gå på toaletten eller att tvätta händer utan att behöva känna osäkerhet.	Återkommande träffar under året. Rektor ansvarar för att tidsätta möten 2024. Årshjulet.

6. Delaktighet

Barnen har utifrån ålder deltagit i samlingar där de varit med och bestämt trivselregler för hållbara relationer. Pedagoger har diskussioner under utvecklingsdagar, apt och i de egna arbetslagen. I gruppen likabehandling bearbetar vi planen så att den hålls aktuell och ser till att åtgärder som är planerade utförs.

7. Förankring

Planen förankras hos personal i förutbestämd arbetsgrupp på förskolan. Gruppmedlemmarna för arbetet vidare i arbetslagen och planen lyfts på apt samt i pedagogers reflektioner. Barnen blir delaktiga via samtal/undervisning och ges möjlighet att delta i utformningen av de spelregler som gäller för barnen på avdelningarna. Vi informerar vårdnadshavare om vårt pågående arbete under föräldramöten, utvecklingssamtal samt via digitala informationskanaler.

8. Rutiner för akuta situationer

Rutiner när barn kränker barn:

1. Den som upptäcker eller får vetskap om händelsen reder ut situationen med barnen.
2. Om kränkningen skulle vara av sådan art att rektor bör kontaktas så görs det.

3. Föräldrar informeras vid hämtning och lämning.
4. Om sammanhanget kräver ett mer formellt möte med vårdnadshavare så ordnas det.
5. På det reflektionsprotokoll som används varje vecka tas likabehandlingsplanen upp som en av punkterna.
6. Om något behövs tas upp och åtgärdas så görs det med berörda barn, på avdelningen eller hela förskolan.
7. När kvalitetsindikatorn ”atmosfär, organisation och lärmiljö” görs reflekterar vi över hur vi pedagoger lever våra ”värden” på området och vad vi behöver utveckla.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar barn:

1. Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets vårdnadshavare.
 2. Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.
-

Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

- Kön

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet, det vill säga tillhörande kvinnligt eller manligt kön. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön.

- Könsöverskridande identitet eller uttryck

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

- Etnisk tillhörighet

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Skolan/förskolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- Religion eller annan trosuppfattning

Skolan/förskolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddhism, ateism eller agnosticism.

- Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller begåvningsmässiga och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel- och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. *Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.*

- Sexuell läggning

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuallitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- Ålder

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom att likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekats tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäliga tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet *sexuella trakasserier* innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Anm.: Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan till exempel ske genom skolans regler, undervisning och läroböcker.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

- Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

- Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

- Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

- Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.

